

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 2 lipca 2024 r.

Poz. 5203

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.436.2024 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 18 czerwca 2024 r.

Rada Miejska w Konstantynowie Łódzkim

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721)

stwierdzam nieważność:

§ 2 ust. 4 uchwały Nr II/6/24 Rady Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim z dnia 13 maja 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości i zasad wypłacania diet przysługujących radnym Rady Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim oraz zwrotu kosztu podróży służbowych

Uzasadnienie

Dnia 23 maja 2024 r. organ nadzoru wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ww. uchwały wskazując zastrzeżenia dotyczące § 2 ust. 4 uchwały.

W wyjaśnieniach udzielonych 29 maja 2024 r. Przewodnicząca Rady Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim poinformowała, że regulacje zawarte w podjętej uchwale dotyczące ustalenia wysokości diet oraz zasad ich wypłacania nie uległy zmianie w stosunku do poprzednio obowiązującej uchwały w tym zakresie. Podkreśliła także, że zapisy takie jak w § 2 ust. 4 uchwały znajdują się w wielu uchwałach rad miejskich województwa łódzkiego i nadal są takie uregulowania podejmowane, przy czym nie został wskazany choćby jeden przykład takiej uchwały. W ocenie Przewodniczącej, sesje nadzwyczajne mają inny charakter niż zwyczajne, są zwoływane z dnia na dzień i właśnie ten tryb może być powodem niemożności uczestnictwa radnego w takiej sesji. Zatem w ocenie Przewodniczącej trudno winić radnego za tego rodzaju nieobecność, która nie jest spowodowana brakiem złej woli, a nagłą koniecznością odbycia sesji poza przyjętym zwyczajowo planem.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Dieta, uregulowana w art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, jest świadczeniem kompensacyjnym, a nie pracowniczym. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych, jej istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji (wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt II OSK 406/14). Delegacja ustawowa z art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym przewiduje upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł, na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego (wyrok WSA w Opolu z dnia 4 sierpnia 2015 r., sygn. akt II SA/Op 252/15). Dieta radnego nie jest wynagrodzeniem, lecz rekompensatą za utracone wynagrodzenie, skoro radny za czas zwolnienia z pracy i wypełnianie obowiązków radnego nie otrzymuje wynagrodzenia. Celem diety jest więc zniwelowanie sytuacji, gdy radny ponosiłby majątkową szkodę z uwagi na pełnienie funkcji społecznej (por. *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, red. dr Sebastian Gajewski, dr Aleksander Jakubowski, C.H. Beck 2018).

W ocenie organu nadzoru przyjmowanie, że dieta nie ulega zmniejszeniu w przypadku nieobecności radnego na sesji zwołanej w trybie art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, czyli tzw. sesji nadzwyczajnej jest sprzeczne z istotą tego świadczenia, gdyż taka regulacja sugeruje, że radny będzie uprawniony do diety, chociaż wobec nieobecności na sesji nadzwyczajnej nie poniósł w tym zakresie żadnych kosztów, które należałoby mu zrekompensować. Inaczej mówiąc, tryb zwołania sesji pozostaje w tym zakresie prawnie irrelevantny. Odnosząc się do wyjaśnień Przewodniczącej Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkiej, organ nadzoru podziela stanowisko, iż sesje nadzwyczajne mają inny charakter niż zwyczajne i czasami radny ze względu na krótki czas od zwołania do odbycia sesji nie będzie mógł w niej uczestniczyć. Jednakże dla oceny charakteru prawnego diety jako świadczenia kompensacyjnego nie ma to większego znaczenia, gdyż wówczas po stronie radnego po prostu nie występują żadne koszty, które należałoby mu zrekompensować. Ponownie odwołując się do bogatego orzecznictwa w tym zakresie, wskazuje się, że środki uzyskiwane przez radnego w ramach przysługującej mu diety, mają w istocie tylko i wyłącznie minimalizować poniesione koszty wynikające z potrącanego mu wynagrodzenia za pracę na skutek uczestniczenia w aktywności organu stanowiącego-kontrolnego; np. udział w sesji rady czy w posiedzeniach komisji stałych lub doraźnych tego organu (wyrok WSA w Opolu z dnia 4 marca 2021 r., sygn. akt II SA/Op 301/20). Również w piśmiennictwie podkreśla się, że przepisy ustawy o samorządzie gminnym nie regulują wprost tego, za co radnemu przysługuje dieta. Nie ulega natomiast wątpliwości, że świadczenie to jest wypłacane radnemu za udział w sesji rady gminy oraz w posiedzeniu komisji rady (por. *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, red. prof. Bogdan Dolnicki, LEX 2010). Natomiast dla oceny legalności przedmiotowej uchwały nie ma znaczenia ewentualna sytuacja pozostawiania w obrocie innych uchwał, które zawierają tożsame lub podobne zapisy. Przewodnicząca Rady Miejskiej w Konstancynie nie wskazała zresztą na choćby jedną konkretną uchwałę zawierającą taką regulację.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru § 2 ust. 4 przedmiotowej uchwały istotnie narusza prawo, tj. art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym będąc sprzecznym z istotą diety jako świadczenia kompensacyjnego. Wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest więc uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Burmistrz Konstancynowa Łódzkiego